

Su restàuru de s'altare de linna de S. Giuseppe in sa crèsia de S. Maria de Betlem in Tàtari "Un'iscoperta ispantosa"

de Domitilla Mannu

S'altare de Santu Giuseppe de Santa Maria de Betlem in Tàtari, est torradu a mustrare sa bellesa e su lugore de cando est istadu fatu, in s'annu 1774. Su restàuru, chèrfidu e contivizadu dae sa Suprintendèntzia B. A.A.A.S de Tàtari, cun progetu e diressione de sos trabàglios de Alma Casula e de su restauradore Pietro Usai , giutu a cumprimentu dae sa dita Giorgio Auneddu Mossa de Tàtari, est istadu congruidu in su 2013. Sàpadu 22 de martzu in sa sala de sas cunferèntzias de S. Maria de Betlem, s'istòrica de arte Alma Casula, affiancada dae Usai e Auneddu, at relatadu de totu sas fases de su restàuru de custa òpera baroca maicantu prètziosa, chi at isveladu una sorpresa manna; s'altare fit istadu fatu in

Altare dopo il restauro foto diAlma Casula

onore de un'àteru santu Giuseppe, est a nàrrere, de S. Giuseppe de Copertino, su **Santu de sos bolos**, veneradu meda in su setighentos. Pro poder fagher su restàuru, cunsideradu su malu istadu de s'altare, ant dèvidu recùrrere a un'espertu famadu, ispetzializadu in sa ténnica de ismontàgiu de custu tipu òperas.

Paliotto dopo il restauro foto di Alma Casula

S'istudiosa at ispiegadu su proite, a unu tzertu puntu, santu Giuseppe mastro de àscia leat su logu de s'àteru; in su 1826 nde rueit su campanile e fateit dannu a sa capella dedicata a isse e duncas pro more de custu, sos padres intreint in cuntierra cun sos cunfrades de su Grèmiu de sos mastros de àscia, chi cheriant agatare allogu pro su santu protetore issoro. Sa cuntierra agabbeit cun sa detzisione de che pònnere a santu Giuseppe mastro de àscia a su postu de santu Giuseppe de Copertino. De sas testimonias chi pertocant su cultu de custu santu, in Santa Maria de Betlem s'agatat una pintura a ozu in tela, chi mustras s'ispantu de su santu in bolu, unu fatu chi est sutzessu in su 1646 in sa crèsia de su cumbentu de Assisi in presèntzia de su grandu ammiragliu de Castiglia, Juan Enriquez Cabrera, imbiadu comente imbasciadore de Ispagna a sa Santa Sede de Roma. Un'àtera testimonia est una stauroteca de prata, (unu relicàriu chi cuntenit una firchinida de sa rughe de Cristos) costoida in sa crèsia, chi tenet in sa base una miniatura chi reproduet su fatu meraculosu de Assisi, cun su santu in bolu.

Est gràtzias a sa mostra *Il "Santo dei voli". San Giuseppe da Copertino. Arte, storia, culto* chi s'est fata in Lecce in su 2004, chi sos istudiosos at torradu a dedicare atintzione a custu santu. Alma Casula at fatu unu isàminu criticu-iscientificu de s'òpera, e una chirca de archìviu l'at permissu de agatare su cuntratu firmadu in 1774, dae sos padres de Santa Maria de Betlem e dae su mastro *escultor y dorador Francisco Usay*. In su cuntratu (in ue cumparit puru su nòmene de su padre gardianu, Antonio Sisco), est iscritu chi su dinari pro

fàghere cust'òpera est istadu collidu cun una chirca fata dae su *muireverendo* Juan Domingo Cagnazolu. In su documentu, (iscritu in castiglianu) sos padres dant inditos pretzisos a s'iscultore pro su chi pertocat sa fata de s'altare, cun racumandas particulares pro su nìciu de mesania, in ue deviat èssere collocada s'istàtua de *San Joseph de Copertino*. In sa tradissione de sos altares barocos su nìciu eniat abbertu, dae su preìderu, in unu momentu pretzisu de sa missa, e custu cuntribuiat a creare un'efetu de ammaju in sos fideles.

Su restàuru at isveladu fatos e particulares isconnotos comente su mecanìsimu chi aberiat e tancaiat s'anta de su nìciu de s'altare, chi est s'ùnicu cun custas carateristicas chi s'agatat in Sardigna. Custu e medas àteros elementos sunt istados valutados dae Alma Casula pro iscrìere s'istòria de custa testimonia artistica dedicata a custu Santu ùmile e veneradu meda.

Tàtari 02/04/2014